

Saltfabrik paradiset för ornitologer

På en saltfabrik i Swakopmund jobbar sju familjer med efternamnet Klein. Tack vare en uppfinningsrik farfar från Brasilien, som kom till Namibia för att leta diamanter, driver de sedan 1936 produktion av bordssalt för den afrikanska marknaden.

NÄR SÖDRA AFRIKA I FEBRUARI besöker anläggningarna på västkusten står solen högt på himlen och den starka ökenhettan gör att havsvattnet snabbt dunstar ur de grunda, konstgjorda sjöarna. Vid vattenkanten är sanden starkt rosafärgad.

– Det är en liten räka som lever i saltvattnet som har den starka färgen. Här trivs flamingos också, och det är härifrån de får sin rosa färg, säger Jürgen Klein när han visar runt bland de olika anläggningarna.

I Brasilien var familjen Klein skickliga slipare av halvädelsstenar. När de skickade ut sina söner i världen för att leta dyrbara stenar fastnade en av dem, Rudolf Klein, vid den namibiska kusten där han hade helt andra idéer än att slipa stenar.

När han startade *The Salt Company* visste han att spillningen från skarvarna som lever i området, är näringsrik och perfekt som gödsel vid jordbruk och odling. Därför byggde han träbryggor i de konstgjorda saltsjöarna för att locka till sig fåglarna. Vid kusten i Namibia råder det brist på naturliga formationer där skarvar kan söka skydd och snart var träbyggnaderna fulla med fåglar. Snart kunde fabriken börja skörda den dyrbara spillningen, guano.

– De första träbryggorna byggde farfar med en skeppslast timmer från Sverige. Han var väldigt tidig med guano, och idag är det rykande åtgång på naturlig gödsel, särskilt från EU, säger Jürgen Klein.

ATT FABRIKEN GJORT OMRÅDET TILL ETT PARADIS för fåglar gör också att många fågelskådare och ringmärkare dras dit. Den som är ute tidigt en morgon kan se entusiasterna vada runt för att hitta en speciell art eller kontrollera ringmärkning. De rosa flamingorna sträcker på benen och vandrar ståtligt runt i

stora flockar i de salta bassängerna. Bland de många arter som dras till området finns flera typer av skarvar, bland annat kapskarvar.

När saltvattnet dunstat tillräckligt i den starka solen pumpas det överflödiga vattnet tillbaka till havet. Botten är full av salt, och den hämtas upp med speciella traktorer. Efter att saltet tvättats läggs det i stora högar inne på fabriksområdet. Nästa steg är att hetta upp saltet i en torkmaskin som ser ut som en tio meter lång tunnel.

– I torken är det 200 grader varmt och saltet blir steriliserat i hettan, säger Jürgen Klein och visar på den sakta roterande maskinen i en lokal i anslutningen till salthögarna.

Efter torkningen tar Manuel Johannes och PN Tapopi hand om det färdiga saltet i stora säckar som sys igen och är färdiga för transport ut till den afrikanska kontinenten.

ENLIGT JÜRGEN KLEIN HAR SALT minst 1 500 användningsområden. Det låga kilopriset gör att transporterna ofta är dyrare än själva saltet, och den som vill konkurrera måste göra det på marknader som ligger relativt nära produktionsstället. Kleins fabrik säljer till Afrika.

– Vi producerar cirka 150 000 ton salt per år. I Walvis Bay lite söderut finns en större fabrik. De producerar 500 000 ton, men det är salt för industriellt bruk, och har inte samma krav på renhet, säger Jürgen Klein.

JOHANNES BERNDALLEN
Windhoek

Innan saltet tvättats är det rosafärgat av en liten räka med stark färg som trivs i vattnet.

Foto: Johannes Berndalen